

තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලය -2010

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

මාගේ පරීක්ෂණයෙන් පෙනී යන අන්දමට සහ මට සපයන ලද උපරිම තොරතුරු සහ පැහැදිලි කරීම් අනුව තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලය 2010 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා නිසි ගිණුම් වාර්තා පවත්වා ඇති බවත් මෙම වාර්තාවේ 1:2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට වන බලපෑම හැර 2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලයේ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ තත්වය සහ ව්‍යුහගත අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මෙහෙයුම් කටයුතු වල මූල්‍ය ප්‍රතිඵල හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බවත් මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (ශ්‍රී .ල.ගි.ප්‍ර.)

- (අ) වර්තමානයේ භාවිතයේ පවතින සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය කරන ලද වත්කම් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 18 ප්‍රකාරව ප්‍රත්‍යාගණනය කර නොතිබුණි.
- (ආ) මණ්ඩලයට එරෙහිව උසාවියේ ගොනුකර තිබූ නඩු වලින් සිදු විය හැකි අසම්භාව්‍ය බැරකම් ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර. 12 ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

1.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) 2009 වර්ෂයට අදාළ රු.2,903,347 ක් වටිනාකම වූ පසුව ලැබුණු මාර්ගස්ථ බඩු අදාළ ගිණුම්වලට මාරු කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) වැටිලි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය මගින් පරිත්‍යාග කරන ලද වත්කම් සඳහා ප්‍රදාන සහ සංචිත ගණනය කිරීමේ දෝෂයක් හේතුවෙන් රු.465,211 කින් වැඩිපුර දක්වා තිබුණි.

1.2.3 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විට ලැබිය යුතු විශ්ලේෂණ ගාස්තු රු.57,945 ක් අයකර ගැනීමෙන් තොරව වර්ෂ දෙකකට වැඩි කාලයක් පැවතුණි.

- (ආ) කාල විශ්ලේෂණයට අනුව, රු.322,267 ක් වූ වෙළඳ හා විවිධ ණයගැතිකරණ වර්ෂ 3 කට වැඩි කාලයක් අය කර ගැනීමෙන් තොරව පැවතුණි.
- (ඇ) භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රසම්පාදනය කිරීම සඳහා බාහිර ආයතන 30 කට ලබාදුන් රු.304,161 ක් වූ අත්තිකාරම් වර්ෂ පහකට වැඩි කාලයක් අයකර ගැනීමෙන් තොරව පැවතුණි.
- (ඈ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අනුව එකතුව රු.256,561 ක් වූ කෙරුණකරණ යන ව්‍යාපෘති යටතේ ශේෂ මුදල් උපයෝජනය කිරීමෙන් තොරව වර්ෂ 5 කට වැඩි කාලයක් පැවතුණි.

1.2.4 නොසැසඳූ ශේෂ

පහත දැක්වෙන නොසැසඳූ ශේෂ විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) ලෙජර් ශේෂයන් සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ ඉදිරිපත් කර තිබූ අදාළ උපලේඛනවල ශේෂයන් අතර රු.99,303,166 ක් වූ වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) මණ්ඩලයේ ණයගැති උපලේඛනය (ශාන්ත කුමිබ්ස් වතුයායේ කම්හල් ගිණුම්) හා ශ්‍රී ලංකා හේ මණ්ඩලයේ හා කුඩා හේ වතු සංවර්ධන අධිකාරියේ 2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අතර රු.680,669 ක් හා රු.148,911 ක් වූ වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය.
- (ඇ) වත්කම් වල පැවැත්ම සනාථ කර ගැනීම සඳහා රු.823,889,400 ක් වටිනාකම වූ ස්ථාවර වත්කම් 2010 වර්ෂයේ සමීක්ෂණ මණ්ඩල වාර්තා සමඟ සැසඳීමට හෝ සහතිකයක් නිරීක්ෂණය කිරීමට හෝ නොහැකි විය.

1.2.5 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට අනුකූල නොවීම් අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
-----	-----
(අ) 1983 අංක 12 දරන පාරිභෝගික ගෙවීම් පනත	පාරිභෝගික සඳහා මුළු ප්‍රතිපාදනය ව රු.110,941,480 න් රු.36,833,349 ක් එනම් 33.2 % ක් 2011 මැයි 31 දක්වා ආයෝජනය කර තිබුණි. එසේ වුවද අනාගත බැරකම් වලට මුහුණ දීම සඳහා මණ්ඩලය විසින් ප්‍රමාණවත් අරමුදල් ආයෝජනය කර නොතිබුණි.
(ආ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛය 6.5.1 ඡේදය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ඇ) 2002 නොවැම්බර් 28 දිනැති අංක 2002/02 දරන අයිටීඅයි/2002/02 දරන ආණ්ඩාගාර විකුලේඛය විකුලේඛ උපදෙස් වලට අනුකූලව පරිගණක හා පරිගණක උපාංග සහ මෘදුකාංග සඳහා ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණයක් පවත්වා නොතිබුණි.

2. මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මණ්ඩලයේ මෙහෙයුම් කටයුතුවල ප්‍රතිඵලය රු.මිලියන 2.93 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ උනන්දුව රු. මිලියන 15.74 ක් වූයෙන් මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.මිලියන 18.67 ක වර්ධනයක් දැක්වුණි. සෙස් ආදායම් රු.මිලියන 15.73 කින් වැඩිවීම හා ශාන්ත ජෝකිම් වතුයායේ ලාභය වැඩිවීම මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ වැඩිවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 වතු පිළිබඳ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵල

මණ්ඩලය විසින් වතුයායන් දෙකක් එනම් ශාන්ත කුමිබ්ස් වතුයාය සහ ශාන්ත ජෝකිම් වතුයාය කළමනාකරණය කෙරේ. සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා එම වතුවල මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵල ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සසඳා පහත දැක්වේ.

	ශාන්ත කුමිබ්ස් සහ ශාන්ත ජෝකිම් වතුයාය ලැම්ප්‍රියර් වතුයායන්			
	2010	2009	2010	2009
තේ විකුණුම්				
ප්‍රමාණය (කිලෝග්‍රෑම්)	246,924	297,575	496,867	245,201
විකුණුම් වටිනාකම (රු'000)	98,695	105,785	187,875	93,883
වෙනත් ආදායම (රු'000)	6,055	636	4,753	2,153
මුළු ආදායම (රු'000)	104,750	106,421	192,628	96,036
<u>අඩුකළා</u>				
මුළු වියදම් (රු'000)	99,509	98,201	191,494	102,279
ලාභය / (පාඩුව) (රු'000)	5,241	8,220	1,134	(6,243)
	=====	=====	=====	=====
තේ කිලෝග්‍රෑම් එකකට නිෂ්පාදන පිරිවැය (රු)	371.92	331.07	365.4	387.25
හෙක්ටයාරයකට ඉපැයීම් (කිලෝග්‍රෑම්)	2,011	2,105	1,016	888
ශුද්ධ විකුණුම් සාමාන්‍යය (කිලෝග්‍රෑම් එකකට රු.)	394.85	351.03	372.72	380.79

ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ ශාන්ත කුමඹිස් වතුයායේ විකුණුම් ප්‍රමාණය කිලෝග්‍රෑම් 50,651 කින් අඩු වී තිබුණු අතර ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී ලාභයද රු. මිලියන 2,978,706 කින් අඩු වී තිබුණි. ශාන්ත ජෝකිම් වතුයායේ විකුණුම් ප්‍රමාණය පෙර වර්ෂය හා සැසඳීමේදී කිලෝග්‍රෑම් 251,648 කින් වැඩි වී තිබුණු අතර ලාභයද පෙර වර්ෂය හා සැසඳීමේදී රු.7,377,202 කින් වැඩි වී තිබුණි.

2.3 කාර්ය සාධන සමාලෝචනය

භෞතික ඉලක්කයන් සඳහන් කිරීමෙන් තොරව මූල්‍ය ඉලක්කයන් පමණක් සඳහන් කරමින් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කර තිබුණි. එබැවින් මණ්ඩලයේ භෞතික කාර්ය සාධනය ඉලක්කගත කාර්ය සාධනය සමඟ සතුටුදායක ලෙස සැසඳීමට නොහැකි විය. කෙසේ වුවද ලබාගත හැකි වූ තොරතුරු අනුව මණ්ඩලයේ මූල්‍ය කාර්ය සාධනය පහත දැක්වේ.

වැඩසටහන	වර්ෂය සඳහා ප්‍රතිපාදනය			තර්ෂ වියදම්			ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්
	පුනරාවර්තන	මූලධන	එකතුව	පුනරාවර්තන	මූලධන	එකතුව	
	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	
i වලදාව වැඩි දියුණු කිරීම	12.69	6.35	19.04	12.33	4.18	16.51	86.71
ii ඉඩම් වලදායීතාව වැඩි දියුණු කිරීම	8.70	6.72	15.42	10.09	6.52	16.61	107.71
iii වලදාව කළමනාකරණය	23.81	7.32	31.13	23.50	4.95	28.45	91.39
iv පසු - අස්වනු තාක්ෂණය	11.66	2.93	14.59	12.61	2.89	15.50	106.23
v සම්පත් සැලසුම්කිරීම	2.77	0.73	3.50	2.11	0.17	2.28	65.14
vi උනන්දුවක් දක්වන්නන් සඳහා සේවා	34.23	19.34	53.57	33.57	8.73	42.30	78.83
vii පර්යේෂණ කළමනාකරණය	110.37	17.69	28.06	109.20	5.88	115.08	89.86
viii අභ්‍යන්තර සේවා සහ නඩත්තුව	51.39	8.92	60.31	51.80	8.27	60.07	99.60
එකතුව	255.62	70.0	325.62	255.20	41.60	296.80	91.15

2.4 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) විගණනයට ලබා ගත හැකි වූ තොරතුරු වලට අනුව, සම්පූර්ණ වැටුප් සහිත අධ්‍යයන නිවාඩු ලබා නියමිත සේවා කාලය සම්පූර්ණ කර නොතිබුණු නිලධාරීන් 10 දෙනෙකුගෙන් රු.27,152,046 ක මුදලක් ලැබිය යුතු බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම මුදල 2011 මැයි 31 දක්වා අදාළ පාර්ශ්වයන්ගෙන් අයකර ගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) මණ්ඩලය 2010 පෙබරවාරි 02 දින ශාන්ත ජෝකිම් තේ කම්හලට අමු තේ දළ සැපයීම සඳහා රුවන්පුර ගැමිදිරිය ඒකාබද්ධ සමාගම (ගැමිදිරිය) සමඟ අවබෝධතා ලිපියක් (අ.මු) අත්සන් කර තිබුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (i) ගිවිසුමට අනුව 2010 පෙබරවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා අමු තේ දළ කිලෝග්‍රෑම් 1,635,000 ක් සැපයීම සඳහා ගැමි දිරිය එකඟ වී තිබුණි. කෙසේ වුවද එකී කාල පරිච්ඡේදය තුළ අමු තේ දළ කිලෝග්‍රෑම් 1,077,058 (65.87 %) ක් පමණක් ගැමිදිරිය මගින් සපයා තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ii) අවබෝධතා ලිපියේ සී (2) ඡේදය ප්‍රකාරව එකඟ වූ වර්ගයේ අමු තේ දළ ගැමිදිරිය විසින් සපයා නොතිබූ බව විගණන නියැදි පරීක්ෂණයේදී නිරීක්ෂණය විය.
- (iii) අඩු ප්‍රමාණයක් හා බාල වර්ගයේ අමු තේ දළ ගැමි දිරිය විසින් සපයා තිබුණද කළමනාකරණ ගාස්තු ලෙස රු.1,008,000 ක් හා ලාභයෙන් 33 % ක් වූ රු.1,168,079 ක් අවබෝධතා ලිපියේ අවශ්‍යතාවයන් සැලකිල්ලට නොගෙන ශාන්ත ජෝකිම් වතුයාය විසින් ගෙවා තිබුණි.

සභාපතිගේ අදහස් දැක්වීම් වලට අනුව, වතුයාය අවබෝධතා ලිපියේ දැක්වෙන කොන්දේසි සම්පූර්ණයෙන්ම අනුගමනය කිරීමට නොහැකි තත්ත්වයක සිටි හෙයින් භාරගන්නා අමු තේ දළ ප්‍රමාණයට බලපෑ හැකි ගැමි දිරිය පවත්වා ගැනීම දුෂ්කරය .

(අ෭) 2007 වර්ෂයේ සිට කෙරී ගෙන යන වැඩ ගිණුමේ දැක්වෙන එකතුව රු.7,089,920 ක් වූ ගිවිසුම්ගත කාර්යයන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා සම්පූර්ණ කර නොතිබුණි. කෙසේ වුවද මෙම සම්පූර්ණ නොකරන ලද කාර්යයන් සඳහා ගෙවන ලද මුදල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ හා අදාළ පාර්ශ්වයන්ගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමකින් තොරව වර්ෂයේ ලාභයෙන් ලියා හැර තිබුණි.

2.5 වත්කම් කළමනාකරණය

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) 1982 වර්ෂයේ සිට කෙරීගෙන යන වැඩ යටතේ ලෝරි තේ සැකසුම් ව්‍යාපෘතිය (Lowery Tea Processing Project) ලෙස රු.4,142,173 ක් ගිණුම්වල දක්වා තිබුණි. 1997 ජූලි 23 දිනැති සමීක්ෂණ මණ්ඩල වාර්තා අනුව මණ්ඩලය විසින් ආනයනය කරන ලද යන්ත්‍ර 6 ක් උඩරට තේ කම්හල් 6 ක ස්ථාපනය කරන ලදී. ලබාගත හැකි වූ තොරතුරු අනුව, මෙම යන්ත්‍ර ශ්‍රී ලංකා තේ සැකසුම් සඳහා යෝග්‍යතාවය පරීක්ෂා කිරීමට රැගෙන ආ අතර එම තේ සැකසුම් යන්ත්‍රෝපකරණ (LTP) ශ්‍රී ලංකා තේ නිෂ්පාදන සැකසුම් සඳහා යෝග්‍ය නොවන බැවින් ව්‍යාපෘතිය අත්හැර දමා තිබුණි.

කෙසේ වුවද මෙම වාර්තාවේ දිනය දක්වා එම යන්ත්‍ර නිෂ්කාර්යව තිබූ බවත් එම යන්ත්‍රෝපකරණ ස්ථාපනය කර තිබූ කම්හල් වලින් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබූ බවත් නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) ශාන්ත ජෝකිම් වතුයාය සඳහා 2005 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා මැණුම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පිළියෙල කරන ලද ඉඩම් මිණුම් සැලැස්මට අනුව හෙක්ටයාර් 143.810 ක් වූ මුළු ඉඩම් වපසරියෙන් හෙක්ටයාර් 17.675 ක් දීර්ඝ කාලයක සිට බාහිර පාර්ශ්වයන් විසින් බලයෙන් අල්ලා ගෙන ස්ථිර නිවාස ඉදිකර, අල්ලාගත් ඉඩම් වල වගාවන්ද කර තිබුණි. එම ඉඩම් හිස්කර ගැනීමට එම පාර්ශ්වයන්ට එරෙහිව නීතිමය පියවර ගෙන නොතිබුණු අතර මෙම අල්ලාගැනීම හේතුවෙන් වී, තේ , රබර්, පොල් හා අනිකුත් වැවිලි වලින් වතුයාය ලබන ආදායම අහිමි කරගෙන තිබුණු බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) ශාන්ත ජෝකිම් වතුයායට අයත් හෙක්ටයාර් දෙකක් පමණ වූ ඉඩම් කොටසක් කිසිදු කාර්යයකට උපයෝජනය කර නොතිබුණු බව විගණන පරීක්ෂණයකදී නිරීක්ෂණය විය.

සභාපතිගේ අදහස් දැක්වීම් අනුව, එකී ඉඩමේ පස තේ වගාවට යෝග්‍ය නොවන හෙයින් 2011 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුවේ සහ 2012 වර්ෂයේදී එහි රබර් වගා කිරීම සඳහා වතුයාය විසින් ටෙන් කිරීමක් කර ඇත.

(ඈ) තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලයෙන් හෝ ශාන්ත කුමිබිස් වතුයායෙන් අනුමැතියක් නොලද බාහිර පාර්ශ්වයන් විසින් මණ්ඩලයෙන් හා වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයෙන් විධිමත් අනුමැතීන් ලබා ගැනීමෙන් තොරව වතුයායට අයත් විශාල ඉඩම් වපසරියක එළවළු වගාකර විශාල ආදායමක් උපයන බව නිරීක්ෂණය විය. බලය නොලත් ඉඩම් උපයෝජනය පිළිබඳ විස්තර විගණනයට ලැබී නොතිබුණි.

2.6 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

ශාන්ත ජෝකිම් හා කුමිබිස් වතුයායන් හි හැර මණ්ඩලයේ කාර්ය මණ්ඩල තත්ත්වය 321 ක් වූ අතර එයින් තනතුරු 103 ක් 2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට පුරප්පාඩු වී පැවතුණි. එම 103 ක් වූ පුරප්පාඩු සංඛ්‍යාවෙන් පුරප්පාඩු 20 ක් පර්යේෂණ , පර්යේෂණ සංවර්ධන හා පරීක්ෂණ නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. කර්මාන්තශාලා වැඩ වල යොදවනු ලැබූ අනියම් කම්කරුවන් සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

3. පද්ධති හා පාලන

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර මණ්ඩලයේ සභාපතිගේ අවධානය සඳහා යොමු කරන ලදී. පහත දැක්වෙන පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

- (අ) අත්තිකාරම් නිරවුල් කිරීම
- (ආ) ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්
- (ඇ) මුදල් පාලනය
- (ඈ) වත්කම් කළමනාකරණය
- (ඉ) භෞතික කාර්යසාධනය